

STICHTING
WILHELMINAPARK e.o.

Woord van de voorzitter HET PARK OVER 50 JAAR?

Groei en ontwikkeling in de natuur hebben tijd nodig. Soms veel tijd. Resultaten boeken in de natuur is dan ook vaak een kwestie van een lange adem. Maar wat doe je dan als je die lange adem niet hebt? Als de tijd tekortschiet?

In die situatie bevindt ons park zich wat de bomen betreft. Schimmels, boomziektes, bodemverdichting, maar ook de storm van januari dit jaar zijn serieuze bedreigingen voor de bomen. Vooral voor de oudere exemplaren. Als die verdwijnen komt ook het monumentale aanzicht van het park in het gedrang. Want hoe lang duurt het voordat een nieuwe boom een beetje is aangeslagen en lekker doorgroeit? En wat kost zo'n boom dan wel niet?

Vanuit het door de stichting geïnitieerde project 'Hoe ziet het Park er over 50 jaar uit', zijn wij blij en trots om te kunnen melden dat we dit jaar samen met de gemeente een project gestart zijn om met hulp van onze donateurs grotere bomen te kunnen aanschaffen dan die gewoonlijk als herplant worden neergezet. Daarvan zijn inmiddels de eerste exemplaren te bewonderen. Naast dit mooie gezamenlijke

resultaat blijft het behoud van het park onze dagelijkse zorg. Als stichting Wilhelminapark kunnen we een lange adem hebben, zeker met uw steun als donateur. Waarvoor dank!
Michiel Wijn, voorzitter stichting Wilhelminapark e.o.

COLUMN HET PARK EN IK

SCHILDERTHEMA'S

Nu het Wilhelminapark een paar honderd meter van mijn huis ligt, voert mijn weg er regelmatig doorheen en word ik gedompeld in schilderthema's – donker licht, hier daar, impressie expressie, kleur op kleur, hoeveel groenen zijn er toch? De boomstam die eerst vlak boven het water scheert om dan van richting en vorm te veranderen. Het water, de fontein, de waterplanten en de lucht, allerlei 'déjeuners sur l'herbe'. Aan de slag, tijd voor totaal nieuwe schilderijen!

ps: Ik heb gehoord dat er ooit een kunstgalerie was gevestigd aan de Koningslaan van het park, gerund door een dame. Wie kan daar wat over vertellen?

Kaat Suringa
Directeur MiMu
minimuseum Utrecht Oost

ZES NIEUWE DIKKERE BOMEN

De januaristorm, aantasting van kastanjes door de kastanjabloedingsziekte en de reuzenzwam hebben afgelopen jaar dertien slachtoffers gekost, waaronder een aantal monumentale, beeldbepalende bomen.

Normaal gesproken vervangt de gemeente deze bomen door nieuwe, nog zeer jonge bomen met een stamomtrek van 18-20 cm. Samen met de gemeente Utrecht zijn er onlangs zes bomen aangeschaft met een omtrek van 30-50 cm en één grote struik. Eind november zijn de bomen geplant. Twee ervan wogen met kluit en al ruim 1000 kg en moesten met een kraan op hun plek getild worden. Bij de bunker staat nu een Pecannoot met een omtrek van 45 cm en in de zuidrand van de speelweide een Zwarte tupeloboom met een omtrek van 50 cm.

Bij de keuze van de nieuwe bomen is gelet op een grotere diversiteit van het bomenbestand, de sierwaarde (bloemen, bladvorm, herfstkleur) en het belang

van de soort voor insecten en vogels. Het duurt natuurlijk nog tientallen jaren voordat deze bomen beeldbepalend gaan worden, maar een eerste grote stap is gezet!

Welke bomen zijn er allemaal nieuw? Ga naar onze website: www.wilhelminapark.com/nieuws/dikkere-bomen

INTERESSANTE BEELDENWANDELING

Op 27 oktober hebben Mieke Oldenburg en Connie Fortgens een groep donateurs door het park geleid langs verschillende beelden.

Vanaf het beeld Wilhelmina (van Mari Andriessen) liep de groep via de Bunker en de herinneringsbank van Burgemeester Fockema Andreae naar het oostelijk deel van het park. Op de Emmalaan bekeken ze de bekende beelden Luco van Charles Leplay (de knaap) en een abstract beeld van Charlotte van Palland. Zij gaf ooit les aan Koningin Beatrix. Op het Hogeland staat het beeld van Sappho, de Griekse dichteres door Emile Antoine Bourdelle. Ook bekeken ze het Koudbloedpaard van Theresia van der Pant aan de rand van de begraafplaats. Het valt op dat in het park vooral min of meer realistische beelden zijn geplaatst, allemaal uit de vorige eeuw. Van 1926 (de bank van Fockema Andreae) tot 1998 (Gaia, het beeld met de vlammen) van Fons Bemelmans. Het enige echt abstracte werk is van Gerard Höweler, de Waterstenen, bij de vijver. Na 1998 is er geen beeld meer bijgekomen.

Ook dit jaar zat er veel kroos in de Koningsloot en de kommetjes. Eind augustus hebben onze vrijwilligers het kroos met drijvers opgedreven naar een plek waar een kraan het uit het water kan scheppen. Daarna is de vijver aangepakt. Boer Dirk Meerkerk en de firma Achterberg hebben vanaf een boot het kroos opgedreven en verwijderd. Wat er nog achterbleef is door de eenden en ganzen opgegeten. In totaal is er bijna twintig ton kroos afgevoerd. Het zal worden hergebruikt als compost. Kroos verwijderen draagt bij aan een betere kwaliteit van het water en is dus alle inspanning waard. Om te voorkomen dat er weer kroos vanuit de Koningsloot in de vijver terechtkomt is bij de nieuwe duiker een drijfbalk geplaatst.

KROOS SCHEPPEN

Vriend van het park

“We hebben weleens een ijsvogel gezien”

De familie Ransijn-Zeijdner, Mathijs (47), Evelijn (49), Lieve (14) en Servaas (10) helpen al enkele jaren met het vangen van mineermotten in de Witte paardenkastanjes. “Ik vind het park supermooi”, zegt Lieve. “Het is jammer dat de mineermot er is. Het verversen van de vallen drie keer per zomer is maar een klein werk, waar je de bomen mee helpt.” Servaas: “Het zou een leeg Utrecht zijn zonder het Wilhelminapark. Ik heb er weleens gepicknickt, en heb veel in de speeltuin gespeeld. Ook ben ik ooit met de crossfiets op het ijs geweest.” Evelijn valt hem bij: “Het is een heerlijk stuk natuurbeleving in de stad. We hebben enkele keren een ijsvogel gezien.” Mathijs vindt het mooi dat het park zo intensief gebruikt wordt. “Knap dat het park nog steeds dat monumentale karakter blijft houden.” Hij maakt zich zorgen over het aantal grote bomen dat het afgelopen jaar is verdwenen. “We vinden het park belangrijk, en daarom zijn we vriend van het park.”

DE BEUK BLIJFT NOG EVEN STAAN

De zieke beuk in de Emmalaan blijft de gemoe-deren bezighouden. Bij de vondst van de vele parasitaire reuzenzwammen aan de voet van de Bruine beuk gingen er alarmbellen rinkelen. De wortels zijn toch niet te erg aangetast? Gaat onze Bruine beuk een gevaar voor z'n omgeving vormen? Je moet er toch niet aan denken dat de oude reus omvalt!

Om hier antwoord op te krijgen heeft de gemeente Utrecht begin oktober een trekproef uitgevoerd. Uit de proef is gebleken dat de stabiliteit van de monumentale beuk op dit moment nog voldoende is. Daar zijn we blij om. Vanaf voorjaar 2019 – als er weer blad aan de beuk zit – zal de gemeente de beuk maandelijks controleren op zijn conditie en de verdere aantasting van de schimmels. In oktober 2019 wordt dan weer een nieuwe trekproef uitgevoerd.

STRIJDENDE GEESTEN AUKE HETTEMA – BRONS – 1966

Nieuwe rubriek!

BEELD IN BEELD

Op het eerste gezicht denk je dat het beeld dat op de kleine speelweide staat een abstracte klont is. Niet heel interessant. Maar na enige verdieping blijkt het te gaan om twee strijdende engelen, een onderwerp waar Hetteema wel vaker naar terugkeert. En als je goed naar het beeld kijkt dan zie je heel duidelijk een wirwar van lijven en vleugels. Ook zie je dat het beeld in één grote beweging is opgezet met een grove textuur. Auke Hetteema (1927-2004) was een echte Fries die figuratief (het Friese Paard, de Elfstedenrijder) en abstract werk maakte. Hij won in 1951 de Prix de Rome en maakte ook verschillende verzetsmonumenten.

Jubileumfeest

In april 1993 richtten omwonenden de Stichting Wilhelminapark en omgeving op met als doel het unieke en monumentale karakter van ons park voor de lange termijn te behouden.

De stichting bestaat dit jaar 25 jaar en dit jubileum is gevierd op vrijdag 31 augustus. Tijdens een feestelijke bijeenkomst ontvingen de donateurs en vrijwilligers van de stichting een exemplaar van de bundel *Dichters bij Wilhelmina*, die in opdracht van de stichting is uitgebracht. Dertien dichters van het Utrechts Stadschichtersgilde lieten zich inspireren door het parkgebied. De Utrechtse tekenaar Tom Eyzenbach maakte tekeningen bij de gedichten, waarvan er enkele die middag zijn voorgedragen. Burgemeester Jan van Zanen nam het eerste exemplaar van de bundel in ontvangst. Ook onthulde hij de steen met daarin uitgehouwen een aantal dichtregels uit het gedicht 'De Knuppelbrug'. U vindt deze steen in het park bij de brug tegenover Koningslaan 33.

Hebt u belangstelling voor de dichtbundel? Deze is te koop in de boekwinkel. U kunt natuurlijk ook donateur worden!

Een boom uitgelicht DE JAPANESE NOTENBOOM

De Ginkgo biloba, ofwel Japanse notenboom, was weer schitterend knalgeel afgelopen herfst. Hij staat bij de ingang van het park vanaf de Louise de Colignystraat. Niet te missen. Het blad heeft een primitieve vorm met parallelle nerven.

De Ginkgo is een van de oudste bomen op aarde; miljoenen jaren geleden kwam deze al voor. Aan preparaten op basis van Ginkgo wordt al duizenden jaren een geneeskrachtige werking toegeschreven. Ze worden gebruikt bij onder andere geheugenverlies, gehoorverlies en huidziekten. Sommige mensen zijn bevangen door de 'Ginkgo-manie' en reizen de hele wereld af langs heilige Ginkgo's. Goethe heeft een gedicht

gemaakt over het blad, dat volgens hem een symbool van de tweeenheid is. De bomen kunnen onder de moeilijkste omstandigheden overleven. In Hiroshima staat nog steeds een Ginkgo, die de atoom-bom heeft overleefd! De bomen kunnen ook zeer oud worden. De Ginkgo in de Oude Hortus in Utrecht is rond 1750 geplant en is mogelijk de oudste van West-Europa.

NIEUWS UIT HET PARK TERUGLEZEN

Wilt u nog eens oude nummers van Nieuws uit het Park teruglezen? Dat kan! Ga naar www.wilhelminapark.com ➤ De Stichting ➤ Nieuws uit het park. Of ga direct naar www.wilhelminapark.com/nieuws-uit-het-park/ Of scan de code hiernaast met de camera van uw smartphone. Zo komt u er ook. Veel leesplezier!

VRIENDEN GEZOCHT

Gaat het openbaar groen u ook aan het hart? Word donateur van het Wilhelminapark en steun de stichting die de belangen behartigt van het park en van (bewoners van) de omliggende wijken.

U bent al donateur vanaf € 15 per jaar. Ga naar www.wilhelminapark.com en klik op 'word vriend'. Een mailtje sturen naar info@wilhelminapark.com kan ook.

OPROEP helpt u ons mee?

Nog steeds zijn we op zoek naar extra vrijwilligers die de leden van de stichting Wilhelminapark zouden kunnen bijstaan. Ons takenpakket is heel gevarieerd. We zoeken niet alleen 'helpende handjes' in het park, maar ook mensen die ons bestuurlijk willen bijstaan. Mocht u interesse hebben, schroom dan niet en neem contact met ons op. Bel met Michiel Wijn, tel. 06-54 26 33 67 of mail naar info@wilhelminapark.com.

Donaties aan stichting Wilhelminapark e.o. zijn zeer welkom! Dat kan op NL25 INGB 0006 5470 70.

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Wilhelminapark en omgeving. De nieuwsbrief wordt gemaakt door een creatief tweetal: de zussen Anna en Seppie Groot. Anna zorgt voor eindredactie en fotografie; Seppie doet de vormgeving en opmaak. Oplage 6.500 exemplaren.

LEDEN VAN DE STICHTING

Michiel Wijn (voorzitter) 06 - 54 26 33 67
Martine ten Voorde (secretaris)
Gijs Verschuuren (penningmeester)
Michiel Angenent, Bob Corstens, Peter van Dijk,
Anna Groot, Zita Jacobs, Mieke Oldenburg,
Luc Pacilly, Hanny Sliepen en Bo Terpstra.